

ЗАТВЕРДЖУЮ:

директор філії «Сколівське лісове господарство» ДП «Ліси України»

Валерій ДАНІВ

2024

ПЛАН
лісоуправління філії «Сколівське лісове господарство»
ДП «Ліси України»

Результати оцінювання

План лісоуправління (заходів) по веденню лісового господарства передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основа із яких – невиснажливе лісове господарювання із врахуванням соціальних, економічних та екологічних наслідків, тобто створення умов для розвитку діяльності філії в рамках чинного законодавства.

Стратегічне планування проводиться під час складання 10-річних планів організації та розвитку лісового господарства лісовпорядною організацією ВО «Укрдержліспроект», а оперативне планування відбувається в рамках підготовки щорічних планів діяльності на основі 10-річного плану. Під час планування здійснюється: визначення та затвердження щорічної розрахункової лісосіки (максимально можливого обсягу заготівлі деревини в порядку рубок головного користування відповідно до принципів безперервного і постійного лісокористування).

Основні вимоги сьогодення - це ефективне господарювання, необхідність забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісових ресурсів, корисних властивостей лісу, соціальних гарантій працюючих та місцевого населення. Цілі і задачі ведення лісового господарства і лісокористування.

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- прозоре використання лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах невиснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану філії;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності філії;
- оптимізація структури підприємства, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності підприємства;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників філії;

- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів не може претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства філії.

.

СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ ТА ЛІСОРΟΣЛИННИХ УМОВ

Місцезнаходження і площа

філія «Сколівське лісове господарство» ДП «Ліси України» розташоване в південно-західній частині Львівської області на території Стрийського та Дрогобицького адміністративних районів.

Поштова адреса: 82600 Львівська область

м. Сколе

вул. Стрийська, 30

e-mail: Skoledlg@ukr.net

Директор філії Валерій ДАНІВ

Адміністративно-організаційна структура та загальна площа

Район	ОТГ	Лісництво	Загальна площа, га	Закріплені квартали
Стрийський	Сколівська	Дубинське	1882,0	1-15
Стрийський	Сколівська	Труханівське	1853,5	1-13
Стрийський	Сколівська	Гребенівське	1705,0	1-14
Стрийський	Сколівська	Зелем'янське	1894,0	1-12
Стрийський	Сколівська	Коростівське	2945,7	1-22
Стрийський	Козівська	Козівське	2738,0	1-22
Стрийський	Козівська	Довжківське	1434,4	1-20
Стрийський	Козівська	Митянське	1416,0	1-17
Стрийський	Стрийська	Розгірчанське	1556,5	9-21
Стрийський	Грабовецько-Дулібівська	Любинцівське	1260,3	1-8
Стрийський	Грабовецько-Дулібівська	Орівське	1220,0	6-12, 16, 19
Дрогобицький	Трускавецька		1032,6	1-5, 13-15, 17, 18
			2252,6	
Дрогобицький	Трускавецька	В. Синьовиднянське	1407,0	2-6, 8-13, 15, 16
Стрийський	Грабовецько-Дулібівська		462,0	17-21
Стрийський	Сколівська		78,8	1, 7, 14
			1947,8	

всього 22885,8

в тому числі в розрізі ОТГ

Сколівська	10359,0
Козівська	5588,4
Грабовецько-Дулібівська	2942,3
Стрийська	1556,5
Трускавецька	2439,6
всього	22885,8

по районах

Стрийський	20446,2
Дрогобицький	2439,6
всього	22885,8

Відповідно до Наказу Державного агентства лісових ресурсів України №1175 від 04.11.2022 року ДП «Сколівське лісове господарство» (код ЄДРПОУ 00992473) припинене шляхом приєднання до державного спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Ліси України» (код ЄДРПОУ 44768034), яке відповідно є правонаступником прав та обов'язків ДП «Сколівське лісове господарство». Відповідно до Наказу державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» №148 від 17.01.2023 року за філією «Сколівське лісове господарство» закріплено майно, права та обов'язки, які передані за передавальним актом, затвердженим наказом Державного агентства лісових ресурсів України №148 від 17.01.2023 року. Філія «Сколівське лісове господарство» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» є відокремленим підрозділом державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України». Загальна площа філії (станом на 01.01.2023 р) – 22885,8 га.

Філія створена з метою одержання ДП «Ліси України» прибутку від здійснення на промисловій та комерційній основі господарської діяльності, яка направлена на ведення лісового господарства, охорону, захист, раціональне використання та відтворення лісів; ведення мисливського господарства, як спеціалізований підрозділ для ведення мисливського господарства; охорони, відтворення та раціонального використання державного мисливського фонду на території мисливських угідь, наданих у користування ДП «Ліси України». Розподіл загальної площі філії, приведений у відповідність до постанови КМ України № 733 від 16.05.07р. «Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» та затверджений наказом Держкомлісгоспу України «Про віднесення до відповідних категорій лісів» Львівської області.

Природно-кліматичні умови

Згідно з лісорослинним районуванням територія лісгоспу віднесена до району ялиново-ялицево-букових, ялицево-ялиново-букових і ялицево-букових лісів, фізико-географічної області зовнішніх Карпат. Слід відмітити, що характерним для ялицево-букових лісів є те, що частина корінних деревостанів була замінена похідними деревостанами ялини європейської. Лісорослинне районування розроблене колективом інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного АН України за редакцією А.І. Барбарича.

Клімат району розміщення господарства помірно-континентальний, із слабким коливанням температури, відсутністю сильних морозів, частими відлигами, значною кількістю опадів, досить високою вологістю повітря і порівняно невеликою кількістю ясних безхмарних днів.

Клімат території розташування лісгоспу сприятливий для успішного росту таких деревних та чагарникових порід: ялиця біла, ялина європейська, бук лісовий, дуб скельний, явір, дуб звичайний, ясен звичайний, клен гостролистий, граб

звичайний, вільха чорна і сіра, береза повисла, ліщина, калина, горобина, крушина.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень мають місце рясні часті опади у вигляді злив, пізні весняні і ранні осінні заморозки, сильні вітри і снігопади, що приводять до вітровалів і сніголамів.

Територія лісгоспу згідно з «Технічними вказівками по виділенню гірських лісів» віднесена, в межах гірської зони Карпат в районі Сколівських Бескидів, до гірських лісів і частково, в межах Краєвого низькогір'я Стрийсько-Сянської верховини, до рівнинних лісів (частина Орівського, Розгірчанського і Любінцівських лісництв).

Основними типами ґрунтів на території лісгоспу є гірські лісові ґрунти сформовані на елювіо-делювії Карпатського фліша глинистих сланців і піщаників. Найбільш поширеними видами ґрунтів є бурі гірсько-лісові ґрунти (91,5%) і гірські дернові ґрунти (7,3%), переважно вологі, скелетні та сильноскелетні суглинистого механічного складу.

На окремих ділянках ґрунти сформувались в умовах надмірного зволоження. В заплавах рік і мікропониженнях залягають болотні ґрунти: мулувато-глеєві (0,8%), торф'яно-глеєві (0,3%) і торф'яники (0,1%).

Рівень залягання ґрунтових вод коливається від 1 до 16 і більше метрів.

Ерозійні процеси на території лісгоспу спостерігаються в лісових масивах у вигляді площинної водної ерозії, характерною ознакою якої є змивання верхніх, найбільш родючих шарів ґрунту. Таким чином утворюються змиті ґрунти, які зустрічаються у кожному лісництві, але завдяки наявності деревної і чагарникової рослинності, ерозійні процеси значного поширення не мають.

Характеристика рік та водоймищ

Найменування рік та водоймищ	Куди впадає ріка	Загальна протяжність, км; площа водоймищ, га	навколо озер, водоймищ, м	
			згідно з норматива ми	фактична
р. Стрий	р. Дністер	232	400	400
р. Опір	р. Стрий	58	300	-
р. Стинівка	р. Стрий	27	150	150
р. Бутівля	р. Орява	20	150	-
р. Орявчик	р. Орява	15	150	-
р. Орява	р. Опір	26	150	-

Примітка: Захисні смуги вздовж берегів річок (крім р. Стрий та р. Стинівки) в межах лісгоспу не виділені у зв'язку з тим, що вони (захисні смуги) перекриваються категоріями лісів з більш суворішим режимом користування, або річки протікають на значній відстані від лісових масивів.

Територія лісгоспу розташована в басейнах рік Стрий і Опір.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих – 95,3% та

вологих – 3,5% площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням припадає 1,2% площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота на території лісництва займають площу 3,6 га.

ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ

Район розташування лісгоспу відноситься до числа найбільш лісистих районів області з розвинутою лісовою і деревообробною промисловістю, які являються провідними галузями народного господарства району.

Сільське господарство багатогалузеве: землеробство, садівництво та тваринництво. Землеробство спрямоване на вирощування зернових (пшениця, ячмінь, кукурудза) і технічних культур (соя, соняшник, цукровий буряк).

Характеристика шляхів транспорту

Район розташування лісгоспу має не достатньо розвинену мережу шляхів транспорту загального користування. Основними шляхами транспорту в межах території лісгоспу є залізниця Львів – Ужгород, автомобільна дорога міжнародного значення М-06 Київ – Чоп, територіальна автомобільна дорога Т-14-24 Сколе – Славське.

В лісових масивах знаходиться достатня кількість стежок.

Загальна протяжність доріг на території лісгоспу складає 436,0 км, із них ґрунтових – 324,5 км, удосконалених – 111,5 км.

Загальна протяжність шляхів транспорту на 1000 га площі складає 19,1 км, з них удосконалених – 4,9 км. Загальна протяжність шляхів транспорту за нормативами на 1000 га площі складає 42 км, а ступінь забезпеченості відповідно до нормативів - 45,5%.

За минулий ревізійний період було збудовано 104,0 км лісових доріг та капітально відремонтовано 29,3 км, що покращило умови лісоексплуатації в прилеглих до них кварталах, використання в рекреаційно-оздоровчих цілях, для охорони і захисту лісу.

Основні показники лісового фонду

Розподіл лісових ділянок по категоріям:

- Загальна площа земель лісгосподарського призначення підприємства станом на 31.12.2023 р. - 22885,8 га.
- Разом лісових ділянок – 22492,5 га.
- Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки – 20698,7 га.

Розподіл по категоріях захисності : ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення 2351,9 га; рекреаційнооздоровчі ліси 691,9 га; захисні ліси 3545,3 га; експлуатаційні ліси 14783,7 га.

Розподіл по вікових категоріях : молодняки: 5345,2 га; середньовікові: 7539,9

га; пристиглі: 2897,1 га; стиглі та перестійні: 4916,5 га.

Розподіл по господарствах : хвойні 8456,1 га; твердолистяні 11751,6 га; м'яколистяні 473,5 га. 7.Загальна середня зміна запасу 3,95 м³/га. 8.Середній вік 67 років.

Головне користування лісом

Розрахункова лісосіка рубок головного користування по філії «Сколівське лісове господарство» обрахована Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням (ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ») затверджена Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України від 25 листопада 2020 року № 303.

Розрахункова лісосіка:

1. У тому числі за господарствами
 - хвойне — 16400 м³
 - твердолистяне — 17980 м³
 - м'яколистяне — 810 м³
2. За господарськими секціями
 - соснова — 170 м³
 - ялинова — 12530 м³
 - ялицева — 3330 м³
 - Модринова — 370 м³
 - дубова — 1150 м³
 - букова — 16430 м³
 - грабова — 400 м³
 - березова — 810 м³

Заготівля деревини та її вивезення планується у повній відповідності з розрахунковою лісосікою.

Приймаючи розрахункову лісосіку ВО «УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ» керувалося принципами забезпечення невиснажливого і рівномірного користування лісовими ресурсами, збереженням умов відтворення високопродуктивних стійких насаджень, їх екологічних та інших корисних властивостей.

Рубки формування та оздоровлення лісів

Причина деяких відхилень в обсягах рубок від проекту попереднього лісовпорядкування пояснюється тим, що обсяги освітлень збільшились за рахунок збільшення площі молодняків, що потребували освітлення за рахунок переходу незімкнутих культур у категорію вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок.

Незначне недовиконання обсягів прочищення пояснюється недостатнім фінансуванням, тому ці рубки проводились тільки в змішаних насадженнях, які терміново потребували їх проведення і де була загроза зміни головної породи. Крім того, лісові ділянки були надані в користування мисливському господарству, що

викликало потребу у виділенні відтворювальних ділянок та захисних ремізів. Значні розходження з вибірки запасу на 1 га під час проведення в насадженнях освітлення і прочищення, пояснюється надходженням в рубку насаджень старшого віку, а також тим, що дані рубки, в основному, були проведені в насадженнях, де в минулому не було своєчасно проведено освітлення і прочищення.

Виконання проріджувань та прохідних рубок по площі в обсязі (33,7% і 69,4% відповідно) від проекту попереднього лісовпорядкування пояснюється недостатнім фінансуванням. Зменшення загального вирубаного запасу, виходу ліквідної та ділової деревини пояснюється надходженням в рубку насаджень твердолистяних порід молодшого віку та похідних ялинників, де проходять процеси всихання. Вибірki запасу на 1 га під час проведення проріджування та прохідних рубок близькі до запроектованих.

Стан насаджень, не охоплених рубками догляду, на рік лісовпорядкування задовільний.

Всихання ялинових насаджень носить не прогнозований характер, тому достовірно передбачити обсяги і терміни виконання санітарних рубок неможливо. Лісгосп проводить санітарні рубки, виходячи із стану насаджень на поточний час, беручи до уваги доступність ділянок, виробничі потужності для освоєння цих чи інших обсягів рубок і попит на деревину від санітарних рубок.

Стан лісозахисту:

За минулий ревізійний період лісгоспом, в основному, виконувались запроектовані обсяги заходів з лісозахисту.

Щорічно складалися звіти з інвентаризації осередків шкідників і хвороб лісу та санітарного стану лісів лісгоспу.

Протягом минулого ревізійного періоду виконувалися значні обсяги санітарно-оздоровчих заходів. Санітарний стан лісів в даний час бажає бути кращим. В результаті проведення санітарно-оздоровчих заходів зменшилась площа насаджень пошкоджених кореневою губкою. Осередки ялинової губки та шкідників відсутні.

До недоліків слід віднести: недовиконання обсягів з лісозахисту, накопичення запасу пошкоджених деревостанів, погану укомплектованість куточка лісозахисту літературою і наочним обладнанням, а також відсутність достатнього фінансування на проведення дослідно-виробничих робіт.

В цілому стан лісозахисту в лісгоспі можна вважати задовільним.

Охорона лісу

Враховуючи низький клас пожежної небезпеки (2,92), відсутність великих площ хвойних молодняків та незначну площу пожеж в минулому ревізійному періоді (0,8 га), виконанні лісгоспом протипожежні заходи можна вважати достатньо ефективними.

Запроектовані протипожежні заходи переважно виконувались. Охорона лісу від пожеж здійснювалась силами лісової охорони, добровільних пожежних дружин та тимчасовими пожежними сторожами. Значна увага приділялась ремонту мостів,

догляду за лісовими стежками, виділялись необхідні кошти на проведення протипожежної пропаганди та матеріально-технічне забезпечення.

До недоліків слід віднести недостатній обсяг створення мінералізованих смуг і догляд за ними. Існуюче протипожежне упорядкування та виконання запроектованих заходів були враховані теперішнім лісовпорядкуванням під час проектування протипожежних заходів на наступний ревізійний період.

Щорічно в лісгоспі складається мобілізаційно-господарський план гасіння лісових пожеж, а також здійснюються наступні організаційно-технічні заходи:

- щорічно оприлюднювалися рішення райдержадміністрації «Про заходи з охорони лісів від пожеж» і видавався наказ «Про заходи по поліпшенню протипожежної охорони лісів і підготовці до пожежонебезпечного періоду»:

- проводилася роз'яснювальна робота серед населення;

- з метою виявлення пожеж під час пожежонебезпечного періоду виконувалося патрулювання лісовою охороною.

Існуюча організація території лісгоспу за способами виявлення лісових пожеж і боротьби з ними відноситься до наземної охорони, що здійснюється шляхом наземного патрулювання лісовою охороною закріплених територій лісового фонду.

На території лісгоспу діють три учнівські лісництва, в діяльності яких беруть участь 55 учнів. Учнівські лісництва, як структурні підрозділи закладів освіти, забезпечують потребу школярів та учнівської молоді в здобутті знань і навичок у галузі лісівництва, сприяють вихованню свідомого ставлення до праці, до охорони природи, використання та відтворення лісових ресурсів та вибору майбутньої професії. В своїй діяльності учнівські лісництва повинні керуватися основними положеннями Закону України «Про освіту», Лісовим кодексом України та Положенням про учнівське лісництво загальноосвітніх шкіл та позашкільних навчально-виховних закладів, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 01.11.1995 р. № 307.

Використання угідь і ресурсів побічних користувань

В лісгоспі є такі види побічних користувань: заготівля сіна для потреб мисливського господарства, випас худоби місцевим населенням.

Середня урожайність на сіножатях лісового фонду становить 0,7 т/га, що нижче урожайності сіножатей сільськогосподарських підприємств. Це викликано низькою якістю сіножатей, більшість з яких заросла деревною та чагарниковою рослинністю, вкриті купинами та з виходом на поверхню кам'янистих гірських порід.

Урожайність орних лісових ділянок наближається до урожайності ріллі сільсько-господарських підприємств. Потреба лісового господарства в сіножатях і орних землях задовольняється повністю.

Пасовища використовуються як вигін для громадської худоби.

Негативного впливу від випасу худоби на стан лісового фонду, зокрема лісових культур, лісовпорядкуванням не виявлено.

Заготівля харчових продуктів лісу і лікарської сировини на території лісгоспу проводиться, в основному, місцевим населенням для власних потреб.

Починаючи з 2015 року, згідно з розпорядженням голови Львівської облдержадміністрації, підприємству щорічно доводяться ліміти спеціального використання лісових ресурсів для заготівлі другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісових користувань в наступних обсягах: ягоди чорниці звичайної – 134,0 тонн, малини лісової – 16,2 тонн, бузини чорної – 60,0 тонн, білих грибів – 2,5 тонн.

Використання земель лісгосподарського призначення для потреб мисливського господарства і культурно-оздоровчих цілей

Територія підприємства використовується для потреб мисливського господарства.

Згідно з рішенням Львівської обласної ради від 25.06.2013 року №847 частина мисливських угідь закріплена за лісгоспом. Загальна площа наданих в користування мисливських угідь складає 27552,0 га, з них 15759,0 га – лісовий фонд філії «Сколівське лісове господарство», 3677,0 га – лісовий фонд Сколівського ДЛГП «Галсільліс», 1023,9 га – лісовий фонд Славського ДЛГП «Галсільліс», 418,3 га – лісовий фонд Стрийського ДЛГП «Галсільліс», 6673,8 га – землі адміністративно-територіальних одиниць.

Більш докладна інформація щодо організації території господарства міститься в Перспективному плані організації та розвитку мисливського господарства філії «Сколівське лісове господарство».

Крім цього, 1140,0 га лісового фонду Зелем'янського та Гребенівського лісництв надані у тимчасове користування для ведення мисливського господарства ТзОВ МГ «Едельвейс- Тур», а 5745,3 га лісового фонду Коростівського та Козівського лісництв – ТзОВ МГ «Тустань».

Полювання має спортивний характер. Відстріл мисливської фауни проводиться за ліцензіями в мисливський сезон.

За охорону мисливської фауни в господарстві відповідає головний мисливствознавець. Крім того, паралельно цю роботу виконує лісова охорона та егерська служба лісгоспу.

Рівень ведення мисливського господарства відповідає вимогам нормативних документів, про що свідчить наявна кількість мисливської фауни, що є вищою за оптимальну ємкість угідь, перевиконання запроектованих обсягів біотехнічних заходів, відсутність масових інфекційних та інвазійних захворювань тварин.

Підсочка лісу і використання ресурсів другорядних лісових матеріалів

У зв'язку з відсутністю фонду підсочки, попиту і збуту на живицю в Україні підсочка соснових насаджень не проектувалась і не проводилась.

У зв'язку з відсутністю попиту, другорядні лісові матеріали в лісгоспі не заготовлювались.

Оцінка впливу на довкілля

Дотримуючись процедури проведення оцінки впливу на довкілля ДП «Сколівське лісове господарство» отримало висновки з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності «Спеціальне використання лісових ресурсів в порядку проведення суцільних рубок головного користування та суцільних санітарних рубок» (реєстраційні номери справ про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності - 20197304198). Відповідно до висновку з оцінки впливу на довкілля у філії встановлюються умови використання території та природних ресурсів під час провадження планованої діяльності.

Оцінка впливу на навколишнє природне середовище (ОВД) проводиться з урахуванням обсягів і інтенсивності лісгосподарських заходів. ОВД проводиться до початку будь яких заходів і складається виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище запланованої господарської і іншої діяльності. Ця оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а також дає можливість розробити заходи по зменшенню впливу на довкілля.

Програми та види діяльності

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності. Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності у філії повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів: Конституції України, положення про філію, колективного договору, галузевої угоди, штатного розпису.

Стосунки з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку. Зона діяльності філії розташована на території 5 територіальних громад (Сколівська, Стрийська, Козівська, Трускавецька, Грабовецько-Дулібівська). Шляхом залучення цих громад встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання. Фінансовим планом філії передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

Залучення зацікавлених сторін та вирішення спорів і скарг. Оскільки філія має державну форму власності та є користувачем земельних та лісових ресурсів, які є власністю держави, у разі виникнення спорів з питань статутного чи звичаєвого права, їх вирішення планується проводити відповідно до норм чинного законодавства, у тому числі й у судовому порядку із залученням вищих, контролюючих та правоохоронних органів. Процес вирішення спорів регламентується **“Порядком врегулювання спорів з представниками місцевих громад у філії “Сколівське лісове господарство” ДП “Ліси України”**.

Сертифікація лісів

Цей проект організації і ведення лісового господарства розроблений на засадах сталого розвитку лісового господарства, як це передбачено чинним Лісовим кодексом України (статті 2, 34, 48, 55, 56).

Ведення лісового господарства на засадах сталого розвитку передбачає поєднання економічних, екологічних та соціальних аспектів лісогосподарської діяльності з метою збереження, невиснажливого використання лісів та підтримування їх багатогранних функцій на довгострокову перспективу.

Розроблені положення проекту відповідають основним принципам сталого ведення лісового господарства: відповідність чинному законодавству України, та угодам, ратифікованих Україною; лісогосподарські заходи спрямовуються на багатоцільове використання продуктів і функцій лісу з метою підвищення економічної складової підприємств та отримання екологічних і соціальних вигод; збереження лісового біорізноманіття, унікальних лісових систем; розроблення системи заходів з ведення лісового господарства, їх вчасне оновлення і уточнення; постійне спостереження за станом лісів, контроль за виконанням лісогосподарських заходів; збереження лісів, які мають природоохоронне значення.

Для поширення практики управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку започатковано систему добровільної лісової сертифікації.

В 2019 році система ведення лісового господарства лісгоспу була сертифікована за схемою Forest Steward ship Council – FSC (Лісова Опікунська Рада). Основний аудит проведений компанією SGS Group, яка є акредитованою Лісовою Опікунською Радою. Метою проведення аудиту було оцінити діяльність підприємства на відповідність Програмі лісової сертифікації SGS Qualijor. Номер виданого сертифікату – SGSCH–FM/COC–012021, термін дії з 15 липня 2019 року до 03 лютого 2027 року.

Вимоги Принципу 7 ЛОР («План заходів щодо ведення лісового господарства»), що встановлені до Проекту організації та розвитку лісового господарства, загалом витримані. Проведені консультації зі спеціалістами і зацікавленими сторонами та складені перспективні плани моніторингових заходів по дотриманню вимог ЛОР.

В ході проведення сертифікації лісів виділені найбільш поширені лісові екосистеми підприємства. Площа лісів, що підлягають збереженню як репрезентативні зразки лісових екосистем, відповідно до Критерію 6.4 Стандарту ЛОР («Репрезентативні зразки існуючих лісових екосистем в межах ландшафту повинні зберігатися в їх природному стані з урахуванням масштабів та інтенсивності ведення лісового господарства, а також унікальності об'єктів, що потребують охорони»), становить 2324,6 га, або 10,2% від площі вкритої лісовою рослинністю лісових ділянок. Лісогосподарські заходи на цих ділянках не проводились.

Встановлення ознак особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗ) проведено в процесі підготовки до сертифікації на основі практичного посібника «Особливо цінні для збереження ліси : визначення та господарювання» (2008) та діючого «Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» (2007).

Сертифіковані ліси забезпечуватимуть економічне, екологічне і соціально збалансоване ведення лісового господарства. Лісова продукція надходитиме з лісових ділянок, ведення господарства в яких здійснюється на принципах невиснажливого, постійного і неперервного лісокористування, з врахуванням питань охорони довкілля, збереження біорізноманіття, інтересів працівників лісу та місцевого населення.

Лісова сертифікація не має на меті отримання прибутку, а лише певних ринкових переваг.

Заходи із збереження та відновлення рідкісних видів флори та фауни

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою, проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- наказу по філії «Сколівське лісове господарство» «Про виділення репрезентативних ділянок та особливо цінних для збереження лісових ділянок ОЦЗ;
- програма навчання з працівникам державної лісової охорони філії «Сколівське лісове господарство» щодо виявлення, охорони та моніторингу рідкісних, зникаючих та занесених до Червоної книги України видів флори та фауни на території лісового фонду філії.

В межах площ ОЗЛД обмежене господарювання згідно законодавства. При виявленні виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проводиться картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності. Здійснюється контроль лісництв за дотриманням працівниками під час виконання лісгосподарських заходів природоохоронних вимог. Проводяться рейди лісовою охороною. Проводиться інформування громадськості та зацікавлених сторін про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ, встановлених режимів охорони.

Площі лісів високої природоохоронної цінності, що охороняються

На території філії «Сколівське лісове господарство» виділені і охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ), загальна площа яких складає 3773,8 га, на яких щорічно проводиться моніторинг стану. Площі ділянок ОЦЗ в розрізі особливих цінностей для збереження приведено нижче:

- ОЦЗ 1 – Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях 2784,1 га.
- ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми – 520,0 га.
- ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії

вразливих ґрунтів і схилів – 812,0 га.

- ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та критичної культурної, екологічної, економічної релігійної чи священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів – 62,5 га.

Філія визначає та вживає ефективних заходів із запобігання негативним впливам господарської діяльності на цінності довкілля, пом'якшує та виправляє ті впливи, що стаються, пропорційно до їх масштабу, інтенсивності та ризику. У філії виділені репрезентативні ділянки, які виділялися пропорційно до розрізу категорій земель по філії. Заходи з їх охорони та відновлення, у т.ч. й у плантаціях, є пропорційними до охоронного статусу та цінності таких екосистем на ландшафтному рівні, а також масштабу, інтенсивності та ризику господарської діяльності.

Заходи з оцінювання, запобігання та пом'якшення негативних впливів господарської діяльності на:

1. Цінності довкілля:

- Охоронні зобов'язання;
- Положення про об'єкти ПЗФ
- Закон про природно-заповідний фонд України
- Висновок з оцінки впливу на довкілля планової діяльності філії;
- Планування рубок формування і оздоровлення лісів проводиться із залученням фахівців лісозахисту і ліспроєкту.

2. Соціальні цінності:

- Профспілка,
- Гендерна рівність,
- Співпраця з причетними і зацікавленими сторонами

3. Вплив господарської діяльності забезпечує:

- система базового і безперервного лісовпорядкування;
- система ЕОД;
- дотримання процедури системи моніторингу виконання запланованих видів діяльності та завдань для філії “Сколівське лісове господарство” ДП “Ліси України”
- методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини

4. Дотримання вимог:

- охоронних зобов'язань;
- положення про об'єкти ПЗФ;
- інші законодавчі і нормативні документи що регламентують окремі аспекти лісогосподарської діяльності: виробничо-фінансовий план, ЛГ-10, 3-ЛГ та інші.

Моніторинг ОЦЗ проводиться на підприємстві щорічно спеціалістами філії. В ході моніторингу оцінюється ефективність заходів та їх стан. Моніторинг включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг. Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт.

Позитивні сторони ведення лісового господарства:

- Система ведення лісового господарства лісгоспу сертифікована за схемою Forest Stewardship Council – FSC (Лісової Опікунської ради – ЛОР).
- Проведено оцінку впливу на довкілля (ОВД).
- Накопичено досвід проведення поступових рубок в букових насадженнях та задовільний хід природного поновлення.
- Впровадження лісівництва наближеного до природи, перехід від суцільно лісосічної форми господарства до вибіркової, впровадження рубок переформування лісових насаджень.
- Облаштування зони відпочинку «Панасівка», покращення підходів до могили на г. Ключ та пам'ятки природи «Красний камінь».
- Створення клонової лісонасінної плантації ялиці білої площею 5,5 га.
- Створення тепличних господарств загальною площею 387 м² та щорічне вирощування в них 10 000 штук сіянців.
- Проводяться значні обсяги заходів з оздоровлення лісових насаджень.
- Своєчасно вносяться зміни в матеріали лісовпорядкування.
- Проведено значні обсяги будівництва лісових доріг.

Негативні сторони ведення лісового господарства:

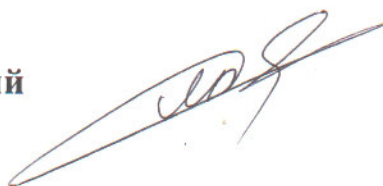
- Несвоєчасне проведення вибіркового санітарних рубок, що привело до накопичення сухостійного лісу.
- Допускаються випадки самовільних рубок.
- Використання лісової охорони на роботах не пов'язаних з охороною лісу.
- Недостатні обсяги догляду за кварталними просіками та межами лісгоспу.

Загальний висновок за результатами господарської діяльності підприємства:

Господарська діяльність філії «Сколівське лісове господарство» в минулому ревізійному періоді була спрямована на ефективне використання комплексу лісгосподарських, лісовідновлювальних заходів, раціональне використання та відтворення лісових ресурсів.

Незважаючи на окремі недоліки, господарську діяльність підприємства слід вважати задовільною.

Головний лісничий

Василь ДМИТРІВ